

Redaktør Leif B. Hendil

Bevaringsværdig mindesten

Redaktør Leif Bøving Hendil (7. december 1898-20. juni 1961) blev født i Skive som søn af postkontrollør H.P.V. Hendil. Han blev student fra Sorø Akademi og blev medarbejder ved Aalborg Amtstidende 1918-19. I de tre følgende år rejste han som udlandskorrespondent og var medarbejder ved flere københavnske aviser. I 1922 blev han ansat som journalist/redaktionssekretær på Skive Venstreblad, hvor hans onkel, Carl Hendil var ansvarshavende redaktør, og fra 1923 til 1925 var han medredaktør af Venstrebladet. Leif B. Hendil forlod Venstrebladet 1. april 1925 for at rejse til England som bladkorrespondent for Ekstra Bladet, hvor han i 1933 blev handelsredaktør, og fra 1948-1958 var han en af Ekstra Bladets tre chefredaktører. Redaktør Elin Hansen, Skive Folkeblad, beskrev ved hans død Hendil som journalist: ”Mange ”affærer” tog han op med en journalistisk energi, der i sin form kunne minde om den amerikanske presse”. Efter sin fratreden fra Ekstra Bladet arbejdede han som freelance-journalist til sin død i 1961.

Selvom Hendil forlod Skive i 1925, var han meget interesseret i byen og egnen. Det var især museumssagen, der interesserede ham. Siden 1908 havde Historisk Samfund for Skive og Omegn arbejdet på at få oprettet et museum i Skive. I 1910 startede foreningen en ”Historisk Samling”, der i flere årtier førte en stille tilværelse i beskedne, lejede lokaler. I 1931 foranledigede Hendil, at grønlandsforskeren, dr. Lauge Koch, skænkede en Grønlandssamling til et kommende museum i Skive. Hendil foranledigede en ny donation fra Lauge Koch i 1934, og det var med til at sætte skub i planerne om at bygge museum i Skive. I 1935 blev der nedsat en særlig museumskomite med borgmester Woldhardt Madsen i spidsen, og Skive Byråd vedtog at stille en byggegrund til rådighed for museet. Hendil var stadig på jagt efter ting til museet. I 1937 foranledigede han, at Tuborg skænkede kulisserne og rekvisitterne fra A.W. Sandbergs ”vikingefilm”, som bryggeriet havde finansieret, til det kommende Skive-museum. Det var en storslået gave, der bl.a. bestod af en vikingehal, et jernalderhus og et vikingskib. Det var planen at opføre jernalderhuset i museumsparken og anlægge en lille sø i parken til vikingskibet – men det viste sig, at materialerne til huset og skibet var af så ringe kvalitet, at de måtte kasseres. Bedre gik det, da Hendil i 1941 sørgede for, at gulvet i salen, hvor Grønlandssamlingen skulle opstilles, blev belagt med grønlandsk marmor. Som tak for den store indsats for museet blev Hendil udnævnt til æresmedlem på den stiftende generalforsamling i Skive Museumsforening den 9. september 1941, og museumskomiteen indstillede ham til et ridderkors, som han modtog i 1943.

I efteråret 1943 blev Hendil involveret i det illegale transportarbejde fra Danmark til Sverige over Øresund. Han havde et sommerhus ved Snekkersten, og sammen med kroejner H.C. Thomsen, Snekkersten Kro, etablerede han en flugtrute, der overførte ca. 50 personer til Sverige. Under den tyske aktion mod de danske jøder i begyndelsen af oktober 1943 rejste Hendil til Sverige, hvor det lykkedes ham at overbevise jødiske kredse i Sverige om, at han kunne oprette ruter over Øresund, der kunne hjælpe danske jøder til Sverige. Han etablerede hovedkontor i Malmø, hvor han fik samlet de spredte initiativer, der var i gang, i organisationen Dansk-Svensk Flygtningetjeneste. Allerede midt i oktober blev de første ni passagerer overført til Sverige. Organisationen bestod i begyndelsen af tre fartøjer og seks lønnede medarbejdere, men den voksede, og dens rute over Øresund blev en af de mest stabile, der frem til befrielsen i maj 1945 overførte 1888 personer og illegal post til og fra Sverige.

Leif B. Hendil blev karikeret som ”redaktør Charles D. Stencil” i forfatteren Hans Scherfigs nøgleroman ”Skorpionen” (1953), og i 1954 fik han sin filmdebut i familiefilmen ”Far til fire i sneen”, hvor han spillede sig selv.

Hendil bevarede livet igennem sin interesse for Skive, Han var den drivende kraft i en indsamling blandt ”udvandrede skibonitter” til anskaffelse af en borgmesterkæde til Skives borgmestre. Selvom han var syg, oplevede han at være med til at overrække kæden til borgmester Woldhardt Madsen ved dennes 25 års jubilæum som borgmester i Skive den 4. maj 1961.

Hendils tilknytning til Skive betød, at han valgte at blive begravet på Skive kirkegård. En kreds af hans venner fra pressen og modstandsbevægelsen samlede ind til en mindesten for ham på graven i Skive. Der blev fundet en granitsten på ca. fem tons, som måler knap to meter i højden. Stenen blev fundet i Nordsjælland, ikke langt fra de steder, hvor Hendil under krigen hjalp flygtninge i hundredvis til Sverige. Mindestenen blev afsløret af borgmester Woldhardt Madsen den 28. oktober 1961 på Skive Kirkegård.

Læs mere:

Rud Kjems: Vikingedråmme. I: Skiveegnens Jul 2005, s. 53-57

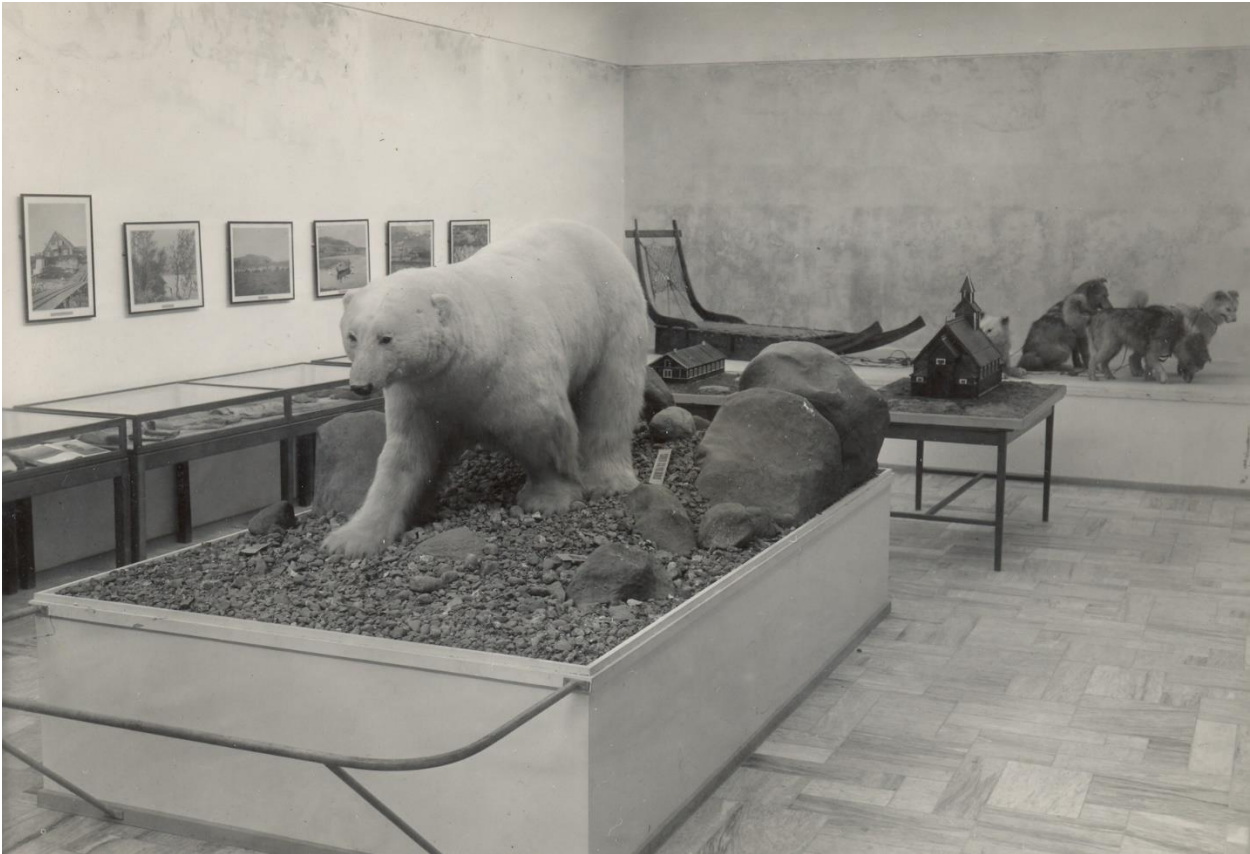
Peter Birkelund: Leif B. Hendil. Gads leksikon Hvem er hvem 1940-1945. 2005

J.S. (Jens Stubkjær): Hendil som ”sørøver”. Skive Folkeblad 29. juni 1945

E.H. (Elin Hansen): Leif B. Hendil død i dag. Skive Folkeblad 20. juni 1961

Chefredaktør Leif B. Hendil. Foto fra 1940'erne.

Leif B. Hendil arbejdede i 1930'erne og 1940'erne ihærdigt for, at Skive kunne få et moderne museum. Han sørgede for, at museet fik en stor grønlandssamling, og i 1940 sikrede han, at der kom grønlandsk marmor på gulvet i museets Grønlandssal. Højdepunktet i samlingen er isbjørnen, som Hendil via kontakt til statsminister Thorvald Stauning fik bragt til Skive Museum.

VENNER VIL VÆRNE DIT MINDE

LEIF BØVING HENDIL

★ 7. 12. 1898 + 20. 6. 1961